

Општина Житиште
Локални акциони план за управљање
миграцијама за период 2023-2027
године

Садржај:

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ	2
1. УВОД.....	3
2. ШТА ЈЕ ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА (ЛАП)..	3
3. ПОДАЦИ О ОПШТИНИ	10
4. ИДЕНТИФИКАЦИЈА ПРОБЛЕМА.....	21
5. АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ	23
6. ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ РЕАЛИЗОВАНИ У ОПШТИНИ ЖИТИШТЕ.....	31
7. ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ.....	35
8. АКЦИОНИ ПЛАН	36
9. ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ	50

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Општина Житиште, Комесаријат за избеглице и миграције РС, сви релевантни субјекти локалне самоуправе као и Радна група за израду Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерено расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, настоје да обезбеде услове за квалитетно и трајно решавање интеграције на територији општине Житиште. Решавање овог питања је препознато у стратешким документима општине Житиште, јер је неопходно поставити жељене оквире за коначно решавање овог изузетно значајног питања. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерено расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната, израђен је са циљем дугорочног опредељења локалне самоуправе да побољша социјално-економски положај избеглих, интерено расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији и тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса кроз програме за трајно решавање стамбеног питања и побољшање услова становања.

Израдом Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерено расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната без утврђеног статуса, стварају се могућности да се сви проблеми решавају плански, у складу са идентификованим потребама корисника на различитим нивоима, на основу доброг познавања и дефинисања приоритетних потреба и постојећих ресурса. Те активности треба да буду целовите, да се наслањају једна на другу, односно да буду у континуитету, да су територијално и функционално доступне, да подржавају живот корисника у заједници.

Да би се овај начин рада одржао и унапредио, неопходно је развијати капацитете институција који су саставни део социјалне политике. Обзиром на ограничена буџетска средства са којима општина Житиште располаже, потребно је јасно и прецизно утврдити приоритете деловања и усмерити активности ка дефинисаним циљним групама.

Овај документ садржи циљеве, приоритетне групе и препознаје њихове потребе. Доношењем овог документа, локална заједница преузима одговорност за обезбеђивање помоћи овом становништву, односно могућност за унапређење њиховог економског и социјалног положаја и достојанственог живота на нашој територији.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ
Митар Вучуревић

1. УВОД

Досадашњим деловањем у области управљања миграцијама, Општина Житиште је доказала да настоји да обезбеди услове за квалитетно и трајно решавање интеграције избеглих и интерно расељених лица, повратника по споразуму о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса. Локална самоуправа, успела је да својим суграђанима из поменутих миграционих категорија, обезбеди могућност за квалитетнији живот у локалној заједници.

Главни правац деловања, формулисан овим документом, односи се на унапређење положаја свих циљних група, ублажавање негативних утицаја миграција и стварање друштвено и економски прихватљивог амбијента.

Локални акциони план за управљање миграцијама у Општини Житиште 2023-2027. године, израђен је са идејом да допринесе решењу стамбених и других питања његових циљних група. Израдом овог документа створени су услови да се сви проблеми са којима се суочавају наведене категорије становништва, решавају плански и у складу са потребама корисника. Дефинисање потреба корисника извршено је на основу сагледавања стања на терену и одређивања приоритетних потреба у складу са постојећим ресурсима.

Локални акциони план за управљање миграцијама у општини Житиште настао је као резултат учешћа у Пројекту „Јачање капацитета и партнерства за управљање миграцијама у Србији”, за који је подршку пружила Влада Швајцарске, а који Комесаријат за избеглице и миграције спроводи у партнерству са Међународном организацијом за миграције.

2. ШТА ЈЕ ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА (ЛАП)

Локални акциони план за управљање миграцијама (у даљем тексту: ЛАП) представља:

- Оперативни план за решавање питања и унапређење положаја различитих мигрантских група - избеглих, интерно расељених лица, повратника по Споразуму о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, лица која су добила азил, ирегуларних миграната, радника миграната, лица у оквиру циркуларних миграција, дијаспоре и Срба у региону (даљем у тексту мигранти).
- Везу између локалних и централних институција.
- Процес идентификовања најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних

актера у локалној заједници при доношењу одлука значајних за живот избеглих, интерно расељених лица, повратника по Споразуму о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, лица која су добила азил, ирегуларних миграната, радника миграната, лица у оквиру циркуларних миграција, дијаспоре и Срба у региону.

- Планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања специфичних и крајњих циљева, значајних за развој ове области и живота локалне заједнице.
- Механизам смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Миграција је кретање људи са једне територије на другу из различитих разлога, као што су потрага за могућностима запослења, бољи услови живота, образовање или бекство од насиља, рата или природних катастрофа. Мобилност људи је била стална карактеристика људске историје. Постоји неколико различитих врста миграције:

1. Присилна миграција- Ова врста миграција се дешава када су људи приморани да се преселе мимо своје воље, често због рата, сукоба, прогона или природних катастрофа.
2. Добровољна миграција- Ова врста се дешава када људи одлуче да се преселе због бољег живота, побољшања животног стандарда, посла, образовања или било ког другог разлога.
3. Унутрашња миграција- Ова врста миграције се дешава када се људи селе са једне локације на другу унутар исте земље.
4. Спољна миграција – Ова врста миграције се дешава када се људи селе са територије једне земље на територију друге.
5. Сезонска миграција- Ова врста се дешава када се људи селе са једног места на друго током сезоне или одређеног периода.

Миграција може бити корисна и за мигранте и за земље домаћине, јер мигранти могу допринети економији земље домаћина уносећи нове вештине, идеје и инвестиције. Међутим, миграције могу изазвати тензије и сукобе између миграната и локалног становништва, ако се њима не управља на одговарајући начин.

Управљање миграцијама је процес управљања кретањем људи из једне земље у другу. То обично укључује управљање границама земље, контролу протока миграната и осигурање да се према мигрантима поступа праведно, као и да су њихова права заштићена. Ефикасно управљање миграцијама укључује низ политика, пракси и стратегија. Неки од кључних аспеката управљања миграцијама укључују:

1. Контролу граница- што даље подразумева управљање кретања људи преко границе земље, провером путника и спречавање неовлашћених улазака.
2. Визну политику- Она је важна јер је дизајнирана да регулише ко може да уђе у земљу, под којим околностима и на који временски период.
3. Управљање избеглицама- односи се на политике и праксе које имају за циљ да обезбеде заштиту тражиоцима азила, избеглицама и лицима без држављанства. Ово укључује обезбеђивање приступа основним услугама, као што су здравствена заштита и образовање али и проналажење трајних решења за њихово расељавање.
4. Интеграцију- Она има за циљ сигурност да мигранти постану потпуно интегрисани у друштво и да имају приступ истим могућностима и бенефицијама као остали чланови

- друштва. Ово укључује језичку и културну обуку и подршку при проналажењу посла.
5. Сарадњу и партнерство- Сарадњу како међу земљама, тако и међу међународним организацијама, а све у циљу суочавања са изазовима миграције и промовисање безбедне, уредне и регуларне миграције.

Република Србија је кроз историју важила за емиграционо подручје, али у последњих неколико деценија оно што је карактерише је унутрашња миграција и то из мање развијених, руралних подручја ка већим, урбаним срединама. Поред тога се сусреће са проблемом интензивних спољних миграција домаћег становништва, које повлаче за собом низак наталитет у земљи и замену генерација. Све то заједно доприноси суочавање са проблемом демографског дефицита, који постаје економско, политичко и национално питање.

Ефикасно управљање миграцијама је од суштинског значаја за нашу и све остале земље, како би ефикасно управљали својим границама и тако штитиле националну безбедност, подржавали права и добробит миграната.

Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), **избеглица** је особа која је из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одеђеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу.

Статус избеглице у Републици Србији, Комесаријат за избеглице и миграције признаје у складу са Законом о избеглицама („Службени гласник РС“ број 18/92, „Службени лист СРЈ“ број 42/02-СУС и службени гласник РС“ број 30/10).

Интерно расељене особе² су оне особе које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.

Повратник по основу Споразума о реадмисији³ је држављанин Републике Србије за чији повратак је надлежни орган дао сагласност по основу Споразума о реадмисији које је закључила Република Србија. То су лица која су добровољно или присилно враћена из држава у којима су неосновано боравила (одбијен захтев за азил, истекла виза) у земљи порекла, на основу потписаног Споразума о реадмисији између Европске заједнице и Републике Србије.

Споразумом између Републике Србије и ЕУ о реадмисији лица која незаконито

бораве, а који је ступио на снагу 01. 01. 2008. године, уговорне стране су регулисале процедуру повратка особа које не испуњавају или више не испуњавају услове за улазак или боравак, на територији државе уговорнице

Спречавање нелегалних миграција и прихват и интеграција повратника по основу Споразума о реадмисији представљају један од услова Србије на Белу шенген листу.

У циљу испуњавања својих обавеза Република Србија усвојила је Стратегију реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији 13. фебруара 2009. године („Службени гласник РС“, број 15/09). Усвојен је и акциони план за спровођење Стратегије реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији за период 2009. и 2010. године.

Тражилац азила – странац који је поднео захтев за азил на територији РС о којем није донета правноснажна одлука (у складу са Законом о азилу и привременој заштити).

Лица која су добила азил – лица која имају право на боравак и заштиту које има странац којем је, одлуком надлежног органа, одобрено право на уточиште или супсидијарну заштиту. Уточиште - право на боравак и заштиту које се даје избеглици на територији РС за кога надлежни орган утврди да оправдано страхује од прогона у држави порекла или држави уобичајеног боравишта. Супсидијарна заштита - заштита коју РС одобрава странцу који би у случају повратка у државу порекла или државу уобичајеног боравишта био изложен трпљењу озбиљне неправде и који не може или који се због такве опасности не жели ставити под заштиту те државе.

То значи да су та лица, у складу са важећом законском регулативом, на територији Републике Србије затражила неки од видова међународне заштите на законом прописан начин. У складу са одредбама Закона које се односе на смештај и обезбеђивање основних животних услова за лица која траже азил Влада Републике Србије оснива центре у којима бораве и у буџету обезбеђује средства за функционисање центара.

Република Србија је традиционално земља емиграције, али и имиграције и транзитних миграција. **Мигранти у потреби без утврђеног статуса** су на територију Републике Србије ушли из суседних земаља, а пореклом су из ратом захваћених подручја Блиског Истока и Африке. У складу са појачаним приливом миграната, Влада Републике Србије је 18. јун 2015. године, основала Радну групу за решавање проблема мешовитих миграционих токова коју чине министри пет ресорних министарстава, укључујући представника Комесаријата за избеглице и миграције. Радна група је формирана са задатком да прати, анализира и разматра питања мешовитих миграционих токова у Републици Србији са посебним освртом на проблеме у овој области, даје анализе стања и предлоге мера за решавање уочених проблема и усклађивање ставова надлежних државних органа и других организација и институција које се баве питањима мешовитих миграционих токова.

Током 2015. и 2016. године Србија се сусрела са великим бројем избеглица и миграната који су пролазили кроз нашу државу на путу ка земљама Европске уније, што је представљало, и још увек представља, велики изазов за државне институције. Затварањем тзв. „балканске руте“, миграторни токови су успорени и постоји велики број миграната који се дуже

задржавају у Србији. Међу њима је континуирано и одређени број деце (око 40% у укупној популацији избеглица и миграната) која у Србији бораве са породицама или самостално (малолетници без пратње).

Веома значајан обим миграција у савременом свету подстакнут је пре свега економским мотивима, попут потраге за послом или у циљу побољшања животног стандарда и услова живота. Због своје географске распрострањености и бројности, **економске миграције**¹ представљају један од најбитнијих видова мобилности становништва. Миграције становништва, као саставни део процеса глобализације, утичу на тржиште рада кроз мобилност радне снаге између различитих континената, региона и држава, као и унутар њих. Исто тако, овај процес утиче и на међународну миграцију послова, а подстакнут је неретко финансијским кризама и асиметријом у развоју економских блокова. Према најновијем извештају Међународне организације за миграције³ уочен је пораст нивоа међународних миграција у складу са савременим трендовима. Тако је 2019. године број међународних миграната у свету процењен на 272 милиона, што представља 3,5% светске популације. У односу на почетак новог миленијума, број миграната у свету је повећан за 122 милиона, а њихов удео у укупном броју становника за свега 0,7%. Према истом извештају, број економских миграната у 2019. години износио је 168 милиона, односно 62% укупног броја међународних миграната, који су послали чак 689 милијарди USD новчаних дознака у државе порекла (што је у односу на почетак миленијума петоструко виши износ).

Жртве трговине људима

Трговине људима² је широко препознато као озбиљно кривично дело и повреда људских права и дефинисано је као такво у међународном и домаћем праву. Трговина људима је облик модерног ропства. Кривично дело је почињено када трговац људима употреби насиље, превару или присилу да контролише друго лице с циљем, на пример, његовог укључивања у сексуалне активности или за запошљавање или давање услуга. Трговина људима може али не мора укључивати транспорт на другу локацију. Лица се могу сматрати **жртвама трговања људима** без разлике да ли су експлоатирана у граду где живе или су превезена са циљем њихове експлоатације, да ли су се претходно сложила да раде са трговцем људима, да ли су учествовала у извршењу кривичног дела што је дошло као директна последица њихове експлоатације.

- **Економски мигранти** - Значајан обим миграција у савременом свету подстакнут је, пре свега, економским мотивима, као што је потрага за послом односно боље плаћеним послом или у циљу побољшања животног стандарда и услова живота.

¹ Стратегија о економским миграцијама Републике Србије за период 2021-2027. године

² <https://rm.coe.int/leaflet-victims-of-human-trafficking-understanding-your-rights-and-the/16807bbac7>

Економске миграције представљају један од најбитнијих видова мобилности становништва. Миграције становништва, утичу на тржиште рада кроз мобилност радне снаге између различитих континената, региона и држава, као и унутар њих. Према најновијем извештају Међународне организације за миграције уочен је пораст међународних миграција у складу са савременим трендовима. Република Србија је традиционално земља емиграције, али и имиграције и транзитних миграција.

Дијаспора

Дијаспора³ означава припаднике једног народа који живе одвојено од матице. Према Закону о дијаспори и Србима у региону (члан 2. став 1), дијаспора обухвата држављане Републике Србије који живе у иностранству, припаднике српског народа и исељенике са територије Републике Србије и из региона, као и њихове потомке

Србе исељенике правилно је користити израз „Српска дијаспора“. Србија је традиционално емиграциона земља, из које се одлазило и даље се одлази првенствено због социо-економских и/или политичких разлога.

Млади, миграције и депопулација

Институт за развој и иновације спровео је спровео пројекат *Млади, миграције и депопулација* који представља анализу економских ефеката миграција младих људи из Србије и региона. Програм *Млади, миграције и депопулација* има за циљ сагледавање позитивних и негативних ефеката феномена миграција, као и креирање и спровођење предлога политика управљања миграцијама.

Покретач овог програма је пројекат Трошкови емиграције младих, кроз који је развијена методологија анализе трошкова емиграција младих у Србији и земљама региона. На основу ове јединствене методологије сагледани су ефекти миграција младих из Србије и земаља окружења, и на основу тих података су развијени предлози економских политика.

Миграције становништва представљају комплексну друштвену појаву, која уз природни прираштај непосредно утиче на размештај становништва и популациону динамику неког простора, односно промену његових демографских потенцијала. Познавање узрока, детерминанти и последица миграција од суштинског је значаја за разумевање природе и карактеристика развојних процеса одређене територије.

³ <https://www.grupa484.org.rs/h-content/uploads/2020/04/Dijaspora-kao-resurs-lokalnog-razvoja-2013-grupa-484.pdf>

У *Стратегији о економским миграцијама Републике Србије за период 2021.до 2027.године* се наводи: „Подаци о унутрашњим миграцијама се прикупљају за сва лица која се трајно пресељавају унутар граница Републике Србије и потом подносе пријаву - одјаву пребивалишта Министарству унутрашњих послова у чијој је надлежности вођење евиденције пребивалишта. Посматрано према старосној структури, најпокретљивије становништво је у доби између 20 и 35 године, односно фертилно и радно способно становништво.

Закон о управљању миграцијама („Службени гласник РС”, број 107/12) дефинише емиграцију као спољну миграцију из Републике Србије која траје или се очекује да ће трајати дуже од 12 месеци. Просечна старост спољних миграната је 2011. године износила 28 година. У контингенту спољних миграната најзаступљенија је старосна група од 20-39 година (38,3%).“

3. ПОДАЦИ О ОПШТИНИ

Административни и географски положај

Општина Житиште се налази се -у средњем Банату, на североистоку Републике Србије. Простире се на површини од 525 km^2 . На југозападу се граничи са подручјем града Зрењанина, на југу са општином Сечањ, на северозападу са општином Кикинда, на северу са општином Нова Црња и на истоку са Румунијом, са којом постоји малогранични прелаз у Међи.

Средишњим делом општине протичу Стари Бегеј и Бегејски канал. Општина Житиште се налази у изразито равничарском подручју тако да се читава површина општине налази на око 80 m надморске висине.

На простору општине се налази 12 насеља: Житиште, Банатски Двор, Банатско Вишњићево, Банатско Карађорђево, Торак, Нови Итебеј, Равни Тополовац, Српски Итебеј, Торда, Хетин, Честерег и Међа.

Житиште има релативно повољан геосаобраћајни положај захваљујући путу I реда који повезује нашу земљу са Румунијом, односно Зрењанин са Темишваром.

Удаљеност Општине од важних центара:

- Зрењанин: 18 km
- Нови Сад: 68 km
- Темишвар: 87 km
- Београд: 91 km

Кратак историјат Општине

Општина Житиште је свој назив добила по једном од својих 12 насељених места, Житишту, које је уједно и седиште општине. Насеље се први пут спомиње 1319. год., под називом Сентђурађ и део је територије жупаније Кеве. Назив добија по оснивачу, породици Сентђерђи. У прошлости је имало више имена: Бегеј Свети Ђурађ, Бегеј Светог Ђурђа, Сенђурађ, Шенђурађ, Свети Ђурађ.

Након 1551. год. територија Општине се насељава српским становништвом, које се не задржава дуго. На географским картама грофа Мерсија територија је означена као ненасељена путош, коју Бечка ризница препушта граду Великом Бечкереку и коју у виду закупа, користе бечки трговци стоком.

Од 1552. год. Банат освајају Турци и под турском влашћу остаје до 1718. год., до потписивања Пожаревачког мира, када је Османско царство изгубило Тамишки Банат. За време турске владавине подручје данашње територије Општине је опустошено.

Период 1751-1752. год. је време великих усељавања Срба и Румуна из Поморишја. У другој половини 18. века интензивније је усељавање Мађара. Први усељеници Мађари досељавају се у Торду 1723. год. и то из околине Сегедина. У Нови Итебеј Мађари се досељавају 1786. год. из околине Бекешчабе. У овом периоду доселили су се и Мађари у Хетин. На подручју данашње Општине Немци се досељавају у другој половини 18. века. Румуни се досељавају 1767. год. у Мали и Велики Торак. У ове крајеве усељавали су се и Словаци у мањем броју, а који су се касније иселили. Најважније имиграције обављене су после I и II светског рата. 1920. год. досељавају се учесници I светског рата из околине Босанске Крупе, из Лике итд. Тада настају два нова насеља: Банатско Карађорђево и Банатско Вишњићево. После II светског рата досељавају се становници из околине Требиња, Мостара, Бања Луке итд.

Године 1947. име Шенђурађ, је промењено у Житиште, које Општина и насељено место носи и данас.

Општи подаци о становништву

Укупан број становника општине Житиште, по попису из 2011. године износи 16.786, што је у односу на 2002. годину пад од 3.613 становника, односно 17,71%. Када се узме у обзир и процењени број за 2020. год., од 14.693 становника, очигледан је тренд пада овог индикатора у дужем временском периоду, што сугерише да се овом показатељу мора дати велики значај.

Табела: Упоредни преглед кретања броја становника, према спроведеним пописима до 2022. год.

Територијални ниво	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.	2022
Република Србија	5.794.837	6.162.321	6.678.247	7.202.915	7.729.246	7.576.837	7.498.001	7.186.862	6.690.887
АП Војводина	1.640.599	1.698.640	1.854.971	1.952.560	2.034.782	1.970.195	2.031.992	1.931.809	1.749.356
Средњобанатска област	218.821	221.667	229.812	231.486	230.962	216.754	208.456	187.860	159.030

Општина Житиште	36.375	35.649	33.514	29.684	25.579	21.964	20.399	16.786	13.544
----------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Извор: РЗС, Становништво-упоредни преглед броја становника

Просечна старост становника у општини Житиште, према подацима за 2020. год. је виша у односу на републички ниво (43,42 године), средњобанатску област (43,74 године), а значајно је виша у односу на ниво покрајине (43,09 године) и износи 43,96 године. Индекс старења становништва у Општини је виши у односу на средњобанатску област (147,9) и ниво Републике Србије (144,7), а нарочито је виши у односу на ниво АП Војводине (139,5) и износи 148,5.

Очекивано трајање живота деце рођене 2018-2020. год. у општини Житиште је у случају мушке деце 69,7 година, а женске 76,0, што је у случају мушке деце исто, а у случају женске деце незнатно више него на нивоу средњобанатске области (мушка деца 69,7 а женска деца 75,9), у оба случаја је мање у односу на ниво АП Војводине (мушка деца 70,9 а женска деца 76,9), док је ова разлика још већа на нивоу Републике Србије (мушка деца 71,4 а женска деца 77,2).

Према Попису из 2011. год., од укупног броја становника Општине Срби чине око 62%, Мађари око 20%, Румуни око 8,4 %,и Роми око 5% док су остали у значајно мањем уделу, или по броју или по неодређености.

Према првим резултатима пописа за 2022 годину примећен је значајан пад броја становника у општини Житиште, што се може објаснити кроз два разлога. Први разлог је старост становништва, други разлог су велике миграције како у самој држави Србији тако и у иностранству.

	Мушко	Женско	Укупно
Деца узраста до 4 године	295	297	592
Деца старости 5-14 година	684	674	1358
Деца старости од 15- 19 година	346	339	685
Млади од 20-29 година	648	623	1271

Становници од 29-64 године	3375	3118	6493
Становништво преко 64 године старости	1458	1555	3013

Становништво према старосним групама и полу према попису 2022. године.

Из табеле можемо да видимо да становништво преко 64 године представља трећину становништва у општини Житиште. Мали природни прираштај и селидба становништва у друге регионе и државе главни су узроци оваквог стања. Економске и образовне миграције одвлаче становништво из општине, и ретко долази до повратка. Како становништво општине чине припадници мађарске и румунске националне мањине, они користе своје право на двојно држављанство и са пасошима својих матичних земаља одлазе у земље ЕУ због веће могућности за запослење или бољих услова школовања, и тамо углавном остају и повлаче са собом и своје породице.

У општини још увек није дошло до гашења села али је такав сценарио могућ, пре свега због удаљености појединих насељених места од града, млади из тих села одлазе, остаје само старо становништво или они који су се определили да се баве пољопривредом као основним занимањем. У проблему са малим бројем становника су насељена места Банатско Вишњићево, Хетим, Међа.

Долазак ИЗБ и ИРЛ у периоду њиховог насељавања простора општине дошло је до повећања броја становника, и до подмлађивања, али како и то становништво махом има двојна држављанства и они се одлучују да живот граде ван територије општине и земље. Део тог становништва се прилагодио пределу и почео да се бави пољопривредом, тако да је и остао у местима доласка.

Карактеристике локалне самоуправе

Одлука о образовању Општине Житиште донета је 12.12.1959. године. Тај датум се обележава као Дан општине, што је регулисано Статутом као највишим правним актом ове локалне самоуправе. Општина Житиште је конституисана 1960. године. Седиште општине је у Житишту, Улица Цара Душана број 15. У Општини је у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, односно латинично писмо, као и језици националних мањина: мађарски и румунски језик и њихова писма.

Органи општине Житиште су: Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће и Општинска управа. Скупштина општине Житиште има 31 одборника.

Извршни органи Општине су: Председник општине и Општинско веће. Председник Општине има заменика и помоћнике. Извршни органи Општине су: Председник општине и Општинско веће. Општинско веће броји 9 чланова који су задужени за поједине области,

укључујући Председника Општине и његовог заменика који су чланови Општинског већа по функцији.

Општинска управа Житиште има свог начелника и образована је као јединствен орган у оквиру које је образовано 4 одељења, и то:

1. Одељење за општу управу, људске ресурсе и заједничке послове,
2. Одељење за привреду, урбанизам, путну привреду, стамбене и комуналне послове и заштиту животне средине,
3. Одељење за буџет, финансије и трезор, и
4. Одељење за друштвене делатности.

У органима Општине Житиште у радном односу у 2021. год. се налази укупно 50 лица, од тога 25 са ВСС, 5 са ВС и 20 са ССС КВ.

Буџет општине Житиште се у протеклом периоду кретао на начин приказан у следећој табели.

Табела: Кретање буџета Општине у периоду 2015. до 2021. год.

Година	Планирани буџет (10 ⁶ РСД)	Реализовани буџет (10 ⁶ РСД)	Процењени број становника	Реализовани буџет <i>per capita</i> (РСД)
2015.	924,20	764,90	15.814	48.368,85
2016.	914,10	769,23	15.573	49.395,23
2017.	981,61	683,46	15.369	44.470,18
2018.	1.004,32	917,06	15.173	60.440,53
2019.	998,56	832,37	14.926	55.766,67
2020.	875,49	715,61	14.693	48.703,97
2021.	1.013,96	731,93	Н.д.	Н.д.

Извор: ОУ Житиште и РЗС

Табела: Фискални капацитет Општине у периоду 2015-2020. год

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Укупно остварење фискалних облика	100.415.14 6,06	105.677.09 4,37	128.414.60 8,91	125.288.47 9,86	141.218.11 4,10	150.537.64 6,66

изворних прихода у РСД						
Број становника (процењен)	15.814	15.573	15.369	15.173	14.926	14.693
Приход по глави становника у РСД	6.349,76	6.785,92	8.355,43	8.257,33	9.461,22	10.245,53

Извор: Одељење за буџет, финансије и трезор, и РЗС

Општина Житиште спада у ред општина које су минимално финансијски задужене.

Званична Интернет презентација Општине је на адреси: www.zitiste.org

Економски развој

Више година уназад општина Житиште се налази међу јединицама локалних самоуправа које спадају у трећу групу развијености, што значи да се на њеној територији остварује БДП у распону 60-80% од републичког просека.

На економски развој општине Житиште утичу доминанте привредне гране - пољопривреда и прерађивачка индустрија које формирају највећи део дохотка. Становништво Општине се према подацима из 2020. год. претежно бави пољопривредном делатношћу, као основном (29,5%), чему треба додати и оне којима је пољопривреда додатна делатност. Према заступљености других привредних делатности значајан удео имају прерађивачка индустрија (22,7%), трговина на велико и мало и поправка моторних возила (15,7%), образовање (7,6%), саобраћај и складиштење (5,5%), државна управа и обавезно социјално осигурање (4,6%), као и здравствена и социјална заштита (3,8%). Остале делатности су заступљене са појединачним уделом испод 3%.

Када се посматра кретање броја привредних друштава и предузетника у периоду 2018-2021. год. Општина је забележила пад броја привредних друштава, док је код предузетника стање променљиво. Релативни баланс у нето броју нових привредних друштава може да укаже на опадање економског развоја Општине, што се у дубљим анализама може повезати и са релативно ригидним пословним окружењем.

Кретање броја привредних субјеката у општини Житиште може се представити посредством следеће табеле.

Табела: Кретање броја привредних друштава и предузетника у Општини

Врста	Привредна друштва			Предузетници		
	Година/Статус	Активни	Новоосновани	Брисани	Активни	Новоосновани
2018.	133	4	3	253	37	26
2019.	125	5	13	240	28	36
2020.	125	5	5	242	29	24
2021.	126	3	2	260	29	11
2022.	128	7	5	288	38	30

Извор: Агенција за привредне регистре и РЗС

Напомена: Подаци за 2022. су са стањем на дан 14.08.2023

Најзначајнијих послодаваца у приватном сектору на територији Општине су: Најзначајнији привредни субјекти у општини Житиште су:

1. **ЗЗ Мркшићеви салаши** – има сопствену ратарску производњу, али и развијене кооперантске односе са произвођачима. Уз капацитете за смештај пољопривредних производа, у свом саставу има пекарску индустрију и кланицу са прерадом свињског меса.
2. **Van Drunen Farms Europe** – Производни погон у Банатском Карађорђеу који се бави прерадом воћа и поврћа специфичним технолошким процесом криогенизације. Предузеће има извозни производни програм.
3. **Semenarnasoop, Нови Сад** – Предузеће поседује радну јединицу у Банатском Карађорђеу која се бави производњом и дорадом семена луцерке, пшенице, грашка итд.
4. **ДОО „Рибњак“, Банатски Двор** – за узгој и промет рибе - мрешћење и узгој рибе у рибњацима.
5. **Plastic light, Житиште** - производни погон за прераду пластике.
6. **Carrots Д.О.О., Нови Итебеј** - Велепродаја – малопродаја и производња воћа и поврћа.

• Пољопривреда

Општина Житиште располаже са око 46.144 *ha* пољопривредног земљишта што даје одличну основу за организовању пољопривредне производње. Сасвим разумљиво је да је

пољопривреда доминантна привредна делатност у Општини. Општину карактеришу добри природни услови за пољопривредну производњу попут квалитетног земљишта, присуства водних ресурса, повољне климе итд. што је уз дугу традицију резултирало специјализацијом пољопривредне производње у Општини.

Готово свако место општине има специфичну производњу по којој је познато. Производња и прерада живинског меса је карактеристична за Житиште и углавном се општина препознаје по производним погонима у живинарству. Банатско Карађорђево је познато по производњи семена луцерке и фабрици за прераду воћа, поврћа, лековитог и ароматичног биља која остварује значајан извоз, чак и на пробирљива тржишта попут САД. Равни Тополовац је познат по производњи пасуља; Торда по пластеничкој производњи поврћа; Банатски Двор и Торда по сточарској производњи; Хетин по ловном туризму; Српски Итебеј по производњи пекарских и месних производа, а Нови Итебеј по повртарству.

Мале производње које представљају специфичност Општине су органска производња, производња меда и печурака. Уз релативно незагађену животну средину, наведени ресурси пружају добре услове за мултифункционални развој пољопривреде.

Поред пољопривредних газдинстава на територији Општине је активно више пољопривредних предузећа и земљорадничких задруга.

- **Образовање**

За образовање **предшколског нивоа**, у општини Житиште надлежна је предшколска установа „Десанка Максимовић“ у Житишту, основана 1995. год. Она покрива сва насељена места Општине, а своју делатност обавља у условима и карактеристикама неразвијене општине велике разуђености, вишенационалног и конфесионог састава становништва и са изразито негативном стопом природног прираштаја. Своју делатност ова установа остварује у објекту у Житишту (где је управна зграда) и Торку који су наменски грађени за рад у предшколству. У осталим местима делатност установе одвија се у школама или школским објектима. Укупан број деце обухваћене предшколским образовањем у Општини, школске 2021./22. год. је 365.

На подручју Општине постоји само програм **основног образовања**. и он се реализује у 10 основних школа (Нови Итебеј и Српски Итебеј имају заједничку школу, док школе нема једино у Банатком Вишњићеву). Програм се спроводи у 3 централне школе (Житиште, Банатско Карађорђево, Српски-Нови Итебеј), док се осталим насељима налазе истуреним тј. издвојеним одељења. Укупан броје деце у систему основног образовања на територији Општине у школској 2014/15. год је био 1.218, док је у школској 2021/22. тај износио 1.042. Настава се одржава на српском, мађарском и румунском језику.

На територији Општине нису заступљене средњошколске нити високошколске установе.

- **Здравствена заштита**

Здравствену заштиту становништву општине Житиште пружа **Дом здравља** Житиште који поједине здравствене услуге пружа и становништву суседних општина (Нова Црња и Сечањ). У надлежности Дома здравља је 11 здравствених амбуланти које су распоређене у 12 насељених места.

У систему здравствене заштите на територији Општине, када се пореде 2014/2020. година, укупно је било запослено 18/18 лекара, од чега 11/14 лекара опште медицине, 1/0 на специјализацији и 6/4 специјалиста, као и 2/3 стоматолога и 2/3 фармацеута, док је број становника на једног лекара био 892/816. Ови подаци сугеришу да је дошло до благог подизања нивоа здравствене услуге, али треба узети у обзир и чињеницу да је у истом периоду дошло до пораста просечне старости становништва 43,58/43,94.

У 2019. год., години пре избијања пандемије изазване висусом Корона (SARS-CoV-2), најчешћи **узроци смрти** у Општини су и даље биле болести система крвотока са 59,52%, затим тумори са 21,45% (повећање за скоро 1% у односу на 2012. год.), док су се на трећем месту опет нашле болести система за дисање са 6,92% (повећање за скоро 2% у односу на 2012. год.). У 2020. год. најчешћи узроци смрти у Општини су остале болести система крвотока са 50,91%, затим тумори са 19,21%, на трећем месту су и даље болести система за дисање са 7,01%, а као последица пандемије и узроци класификовани као шифре посебне намене са 6,71%. Однос преминулих 2019./2020. год. је 289/328, што представља раст од 11,89%

- **Социјална заштита**

За послове социјалне заштите становништва у Општини надлежан је **Центар за социјални рад општине Житиште**. Сва обележја Општине, од демографских, преко привредних, као и старосне, образовне и националне структуре становништва, неминовно се рефлектују накретање броја корисника из непосредне заштите. Број корисника услуга Центра је током 2020. год., по различитом основу, био 2.163.

Стручни тим Центра ради и на породично-правној заштити код поремећених породичних односа и развода брака, пружањем помоћи родитељима у васпитању деце, помоћи око регулисања виђења родитеља и деце и посредовању код других институција. Евидентиран је мањи број таквих породица у односу на претходну годину али је зато повећан број породица за које је процењено да имају проблем унутар- породичног насиља - 58. Углавном се ради о породицама код којих су жртве насиља деца и брачни партнер.

Локална заједница општине Житиште има активности и програме усмерене на ванинституционалне облике збрињавања. С обзиром на веома велике ефекте ових услуга

неопходно је да се што пре оснује посебна организациона јединица, која може да буде при Центру, али да локална самоуправа финансира једног радника са одговарајућом стручном спремом који би се бави освим услугама на локалу, координирао их и организовао њихову реализацију.

- **Култура и уметност**

Народна библиотека „Бранко Радичевић“ основана 1962. год. Библиотека има 11 огранака. По квалитету, актуелности, вредности, литерарном и научном значају књиге задовољавају културне, образовне и информативне потребе корисника.

Свако насеље у општини Житиште има свој **дом културе**, међутим ови објекти се налазе у различитим грађевинско–техничким стањима и имају различит степен опремљености. Бригу о домовима културе воде сама села, односно МЗ, док се организацијом културних садржаја баве МЗ-е, КУД-ови и ТО општине Житиште.

У организацији ТО општине Житиште на територији Општине активно ради десет КУД-ова, два мешовита хора одраслих и Ликовна група "Мала пруга" са око четрдесет сликара-аматера, укупно око 700 аматера и девет актива жена који негују традиционалне начине припреме хране по старим рецептима, старе занате и израду ручних радова. ТО општине Житиште организује смотре аматера у области музичког и фолклорног стваралаштва деце и одраслих, рецитатора и драмских секција и захваљујући стручном раду, аматери општине пласирају се сваке године на покрајинске и републичке смотре. ТО општине Житиште организује четири манифестације у Житишту – Сусрете ветерана фолклора "Споменар", Фестивал дејих фолклорних ансамбала "У Житишту, најжитници", Сусрете деце Општине Житиште "Знам и ја ..." и културно туристичку манифестацију "Чикенфест". Као суорганизатор, учествује у реализацији још девет манифестација у МЗ општине Житиште.

По подацима Завода за заштиту споменика културе из Зрењанина на територији општине Житиште налазе се **културна добра, објекти архитектуре и етнологије**, као и **споменици из раније историје**. Посебан значај имају **сеоски црквени објекти** од којих су поједини грађени још у XVIII веку.

У општини Житиште **нема позоришта** нити **биоскопа** у функцији. Повремено раде секције аматерског позоришта при КУД-овима у селима.

- **Спорт и рекреација**

На територији Општине функционише **Спортски савез** са 45 чланова, углавном су то фудбалски клубови који постоје готово у свим МЗ. Поред фудбалских, на територији

општине Житиште постоје одбојкашки, кошаркашки, карате, кик бокс, џудо, шаховски клубови и 11 удружења спортских риболоваца Доста се ради и на популаризацији женског спорта уопште. Спортски савез у сарадњи са Основним школама и Локалном самоуправом велику пажњу посвећује развоју школског спорта као базе за све спортске организације. На територији општине Житиште доста пажње посвећује и рекреативном спорту, а посебно када су у питању жене средње старосне доби.

У свим Месним заједницама постоје **терени** за мале спортове, који су различитог квалитета подлога и опремљености. Најважнија и најмасовнија **спортска манифестација** у Житишту су „Рекреативне игре општине Житиште”. У току године се у већини места организују различити спортски турнири. Општина Житиште, Спортски савез општине и Дом здравља су сигурно једини који се на организован начин баве борбом против болести зависности (дроге, алкохола и цигарета) код ученика основних школана територији општине Житиште.

- **Медији и информисање**

О локалним догађајима на територији Општине извештава се преко полчасовне ТВ емисије „Панорама“ на зрењанинској РТВ „Сантос“, два пута месечно, као и путем недељног листа „Зрењанин“ и листа „Libertatea“ на румунском језику

На територији МЗ Торда удружење грађана Клуб Торђана (Tordaiak Klubja) од 1998. године, издаје „Торђанске новине“ на мађарском језику. Лист излази двомесечно.

Општина Житиште има своју званичну интернет презентацију <http://www.zitiste.rs>, преко које локална самоуправа информисе становништво о својим активностима.

На територији општине Житиште постоје два регистрована медија, „Инфо центар Житиште“ (<http://zitiste.info>) и „Житиште Онлајн“ (<https://zitisteonline.com>) који пружају информације грађанима путем електронских платформи, односно сопствених интернет портала и друштвених мрежа. Информације се објављују на дневном нивоу из различитих области: друштво, привреда, култура, политика, спорт, забава и др.

4. ИДЕНТИФИКАЦИЈА ПРОБЛЕМА

Република Србија је држава у којој се остварују циљеви одрживог развоја уз пуни допринос иселеника, странаца који у њој живе и радно способног становништва које у њој жели да остане.

На основу података о тренду економских миграција у Републици Србији и правног и институционалног оквира, издвојени су следећи кључни проблеми:

- недостатак системског одговора на проблем економских миграција;
- неопходност дефинисања приоритета и унапређивање међусекторске сарадње;
- изостанак примене постојећих закона и стратегија, њихових препорука, мера и активности, који директно или индиректно третирају проблематику економских миграција, као и саветодавних тела која нису никада функционално успостављена;
- изостанак проактивног приступа решавању ове проблематике;
- непостојање свеобухватних мера за смањење узрока за емиграцију;
- непостојање консензуса око питања економских миграција;
- недостатак јединственог система за прикупљање података о економским миграцијама;
- повећање обима економских миграција како унутар, тако и изван Републике Србије;
- неискоришћени развојни потенцијали дијаспоре;
- недовољно подстицање повратних и циркуларних миграција;
- неопходност едукације о значају миграционих процеса за развој одређеног простора;
- непостојање развијених мера и програма за (ре)интеграцију повратника;
- недовољно развијене мере и програми за привлачење страних студената и стручњака, као ни програма њихове интеграције у друштво.

Процес израде локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Житиште, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама за унапређење положаја избеглих и интерно расељених;
- прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица и повратника у Општини Житиште коришћени је база података општинског повереника, центра за социјални рад, резултати интервјуа са потенцијалним корисницима/цама, статистички подаци, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије.

5. АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ

Од почетка кризе и ратних сукоба у бившој СФРЈ у општину Житиште је стигао велики број избеглица у односу на број становника саме општине. На првом попису 1996. године пописано је укупно 2.204 лица и то највише из Босне и Херцеговине (1.181 људи, односно 53,6 %), а онда и из Хрватске (878 особа, тј. 39,8%). Најбројније су избеглице из општине Сански мост (374), а затим и из општина Кључ (43), Гацко (14), Коњиц (48) и Приједор (9). Сем Санског моста већи број је пристигао и из Теслићке општине (188). Из Хрватске, већи број је једино из општине Грачац.

Табела : порекло избеглица досељених у општину Житиште 1990 – 1996

полазиште избеглица	Број	%
Банија и Кордун	249	11,3
Северозападна Далмација	138	6,3
Лика и Горски котар	317	14,4
Славонија са Барањом	103	4,7
Средњехрватска Панонија	50	2,3
Средња Далмација	2	0,1
Кварнер	9	0,4
Истра	10	0,5
Западна Босна	91	4,1
Перип.Босна	719	32,6
Средња Босна	220	10,0
Јадранска Херцеговина	52	2,4
Источна Босна	19	0,9
Планинска Херцеговина	80	3,6
Словенија	20	0,9

Македонија	23	1,0
Ужа Србија	15	0,7
Војводина	8	0,4
Непознато	79	3,6
Укупно	2.204	100

На попису 2001.године, по евиденцији Повереништва за избеглице, регистровано је највише лица и то са избегличким статусом 1.810 лица -, а статус прогнаног лица потврђен је за 1.100 лица -. Укупно избеглих и прогнаних лица је било 2.910. На последњем попису који је био 2004/2005. године потврђен је статус за 472 избегла лица. Према подацима Комесаријата за избеглице, на дан 01. август 2011. године, у Житишту је регистровано 307 избеглих лица. И у следећим годинама је био приметан константан пад. Према најновијим подацима на територији општини Житиште са избегличким статусом борави 139 лица.

Према истим подацима, укупан број интерно расељених лица на територији општине Житиште према подацима из 2012. године је 20. Према најновијим подацима на територији општини Житиште број интерно расељених лица је 18.

Смањење броја лица са избегличким статусом и интерно расељених лица смањило се током претходних година због више фактора. Дobar део становника се асимиловао, и укинуо избеглички статус, односно регистрацију расељеног лица, јер су пријавили пребивалиште на територији општине Житиште, односно лица у избегличком статусу добила држављанство и личну карту Републике Србије.

Један од разлога за смањење броја избеглица и ИРЛ је и расељавање из општине Житиште,.Дobar део младих се у потрази за запослењем одселио у земље Европске Уније, а део старијег становништва се вратило у места претходног пребивалишта . Становништво који је остао у статусу је углавном старије становништво-. Такође

Дијаспора у Житишту

Општина Житиште је веома погођена одливом становништва у земље Европске Уније. Као један од главних разлога одласка је економска стабилност и могућност за боље плаћеним пословима у односу на локалне прилике. Како је општина мултинационална средина добар део становништва који је отишао поседује документа земаља Европске Уније, па им је сам одлазак и проналажење посла олакшано у односу на становништво са документима Р.

Србије. Један од задатака локалне самоуправе је да се повеже са становништво које је отишло привремено или за стално у иностранство. Да креира једну мрежу контаката и на неки начин окупи људе који су отишли како би их приближила себи и створила услове за неку сарадњу. Како је економско стање у самој општини по питању запослења лоше, тешко је очекивати да се радно способно становништво одрекне својих послова и врати како би се изнова борило са реалношћу због којих је и отишло.

На општини је да креира услове и климу да становништво у дијаспори помогне кроз своје знање и контакте становништво које је решило да у општини Житиште креира своју будућност. Када говоримо о мигрантима морамо споменути и младо становништво које је на студијама у иностранству. Они су такође један од важних чинилаца, на којима општина треба да ради, када се говори о сарадњи.

Ако поделимо мигранте на три категорије а то су, старије становништво које више није радно способно а и даље живи у дијаспори, радно способно становништво и становништво које је на образовању и усавршавању у иностранству, можемо креирати одређене смернице на који начин да их општина привуче на сарадњу.

Што се тиче старијег становништва, Општина би морала кроз одређене акције и разговоре да створи климу да се то становништво врати у локалну заједницу. Да својим искуством и знањем опмогне локалном становништву у зависности од могућности и жеље. Такоше повратком ове категорије становништва, повећаће се и економски показатељи јер ће они своје радом стечене бенефиције из иностранства користити у локалној средини и на тај начин јачати локалну привреду.

Када се говори о радно способном становништву њих треба подстаћи да улажу своје знање и новац у локалну средину. Омогућити им повољну климу за отпочињање неког приватног бизниса, како би се они вратили у земљу. Такође, окупити становништво кроз одређене групе и постаћи их да улажу у неке послове у земљи независно од тога да ли ће се вратити или не.

Становништво које је на образовању и усавршавању, привући да се након завршених школа врати у земљу и ту креира своју будућност, како би своје знање искористили да помогну развоју локалне заједнице.

Све ове горе наведене ствари представљају један оквир о којем на којем се у будућности може и мора радити. Јер без активирања локалне заједнице тешко је очекивати велику иницијативу дијаспоре.

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа:

1. Анализа документације;
2. Анализу стања (swot анализу);
3. Анализу заинтересованих страна и
4. Анализу проблема са закључцима.

Када се говори о анализи морамо кренути од Међународна и национална стратешка докуманата и актуелни законски оквир релевантан зпитања избеглица, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији и других категорија миграната:

- Конвенција УН о статусу избеглице (1949);
- Женевске конвенције које регулишу рад Црвеног крста (-1951) и уз њу Протокол из 1967;
- Сарајевска декларација (2005.) о решавању избегличко-расељеничких питања;
- Закон о избеглицама (1992, измене и допуне 2010.)
- Закон о управљању миграцијама (2012.)
- Закон о црвеном крсту (2005).
- Стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица(2014-2020) - нова у припреми
- Стратегија запошљавања (2021-2026.), која се односи на укључивање избегличке и расељеничке популације у систем друштвеног привређивања.
- Стратегија реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији (2009)
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Стратегија одрживог развоја (2008);
- Стратегија развоја социјалне заштите (2005);
- Стратегија подстицања рађања (2018.)
- Национални план акције за децу (2004);
- Стратегија за младе (2023-2030.)
- План реаговања у случају повећаног прилива миграната са проценом потреба (2015. година)

Стратегија о економским миграцијама за период 2021 - 2027. године, којом се по први пут у Републици Србији уређује област економских миграција, усвојена је на седници

Владе Србије. “Поменутом стратегијом желимо да створимо бољи привредни и друштвени амбијент којим ће се успорити одлазак радно способног становништва, ојачамо везе са дијаспором, подстакнемо повратне и циркуларне миграције, али и привучемо стране држављане различитих образовних профила. Србија има младе, образоване, талентоване и вредне људе које жели да задржи, обезбедивши им боље услове за живот, рад и напредак у сваком смислу, али и да врати наше стручњаке који су отишли у иностранство.“

У фокусу јој је однос миграција и развоја, као и улогом дијаспоре као покретача (локалног) развоја. Кључне циљне групе ове стратегије су радно способно становништво, дијаспора, повратници из иностранства и странци различитих образовних профила. Општи циљ Стратегије је :“Стварање привредног и друштвеног амбијента за успоравање одласка радно способног становништва, јачање веза са дијаспором, подстицање повратних и циркуларних миграција, као и привлачење странаца различитих образовних профила.“

Међународно миграционо право обухвата правила међународног права која се односе на мигранте. Обзиром да на међународном плану не постоји скуп норми које се односе директно на мигранте, примењују се одредбе различитих међународних уговора Република Србија је ратификовала следеће међународне уговоре који се посредно или непосредно односе на мигранте:

- Међународни пакт о грађанским и политичким правима;
- Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима;
- Конвенција о статусу избеглица и Протокол о статусу избеглица;
- Конвенција о правном положају лица без држављанства;
- Међународна конвенција о укидању свих облика расне дискриминације;
- Конвенција о правима детета;
- Конвенција о правима особа са инвалидитетом;
- Конвенција Савета Европе о борби против трговине људима;
- Европска конвенција о људским правима – регионални инструмент

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама, Закон о изменама и допунама Закона о избеглицама усвојен је 5. маја 2010. године.

Агенда УН одржиог развој 2030 - Реч је о глобалној развојној агенди за период након 2015. Од држава потписница очекује се да мобилишу све ресурсе како би искоренили сиромаштво, борили се против неједнакости и нашли одговоре на климатске промене. Агенда 2030, са 17 циљева и 169 потциљева одрживог развоја укључује све три кључне димензије одрживог развоја: економски раст, социјалну инклузију и заштиту животне средине. Најважнији специфични потциљ који се односи на миграције је 10.7: „Олакшати прописне, безбедне, регуларне и одговорне миграције и мобилност људи, укључујући и кроз

примену планских и добро управљаних миграционих политика “. Мигранти доприносе развоју кроз: транснационалне везе, искуства и знања и финансијске ресурсе који могу значајно да унапреде локалну заједницу. Интегрисање миграција и развоја у приоритете ће се одразити на неколико сектора – од тржишта рада, пореских прихода и урбаног планирања.

Глобални компакт о сигурним, уређеним и регуларним миграцијама - Глобални компакт (GCM) представља међународни стратешки документ са веома широко постављеним приступом како би се заједничким приступом међународне заједнице оснажиле могућности за постизање различитих циљева ради побољшања положаја становништва. Један од приоритета је плански интегративни приступ решавању нарастајућег феномена глобалних миграција, како би се удруженим напорима, средствима и усаглашеним активностима појединачних учесника постигли оптимални резултати. Основни разлози за усвајање Глобалног компакта били су жеља за подстицањем међународне сарадње у погледу управљања међународним миграцијама, олакшавање развоја нових политика у области миграција за државе које се сусрећу с различитим изазовима и давање простора за његово спровођење у складу с локалним околностима и могућностима. Главно начело на којем почива Глобални компакт јесте заштита безбедности, достојанства, људских права и основних слобода свих миграната, без обзира на њихов тренутни правни статус. Решавање свих аспеката међународних миграција – укључујући хуманитарна, развојна и питања људских права, кроз унапређену координацију на међународном плану, борбу с ксенофобијом, расизмом и дискриминацијом према мигрантима и развој механизма за заштиту рањивих категорија миграната, представља жељени исход примене Глобалног компакта. Глобални компакт предвиђа 23 циља, с пратећим активностима за њихово испуњење, који треба да обезбеде да сви мигранти, неvezано за њихов статус, буду у прилици да остварују људска права кроз обезбеђен приступ базичним услугама. (Глобални компакт о сигурним, уређеним и регуларним миграцијама, ур. Богдан Красић, Београдски центар за људска права, Београд, 2019). Свака држава појединачно извештава о имплементацији GCM на својој територији, и то на основу резултата који се бележе на локалном нивоу.

У локалним стратешким документима (План развоја општине Житиште, Локални акциони план за младе општине Житиште- у припрему, План Јавног здравља општине Житиште, Стратегија и ревизија стратегије одрживог развоја општине Житиште, Локални акциони план запошљавања општине Житиште), избегла и ИРЛ су поменути као посебно осетљива друштвена група, али у већини нису препозната као приоритетно угрожена, јер се број лица са формалним статусом избеглице стално смањује због регулисања држављанства и добијања личне карте, па су ова лица по стицању личне карте равноправна са домицилним становништвом у коришћењу свих облика помоћи и подршке. На основу података са терена и рада повереника у општини Житиште, и његових података и искуства креирана је анализа позитивних и негативних аспеката у општини Житиште.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Политичка воља • Пољопривредно земљиште (95% ораница) <p>Постојање и рад Савета за миграције општине</p> <p>- Постојање и рад повереништва за избеглице и миграције</p> <ul style="list-style-type: none"> • • Искуство у пројектима на републичком, покрајинском и прекограничном нивоу • Подстицаји за запошљавање локалног савета за запошљавање • Путна инфраструктура • Изграђена гасна и водоводна мрежа у 11 насељених места • Сарадња са НСЗ • Подстицаји за жене предузетнице 	<ul style="list-style-type: none"> • Ограничена средства ЈЛС • Недовољно инвестиција и нових радних места • Ниска просечна зарада • Неразвијена индустрија • Разуђеност насељених места • Избеглице, ИРЛ и повратници нису организовани у удружења • У стратегији социјалне заштите избеглице нису препознате као приоритетно угрожена категорија • Непотпуна и неажурна база података о повратницима
МОГУЋНОСТИ	ПРЕПРЕКЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Постојање националне стратегије за решавање проблема избеглица и ИРЛ и других релевантних националних стратегија • Опредељења средства у буџету Републике • Интезивирање сарадње са Комесаријатом покрајинским Фондом и другим потенцијалним донаторима • Међуопштинска сарадња • Тенденција децентрализације социјалне политике • Програми НСЗ: доквалификација и преквалификација 	<ul style="list-style-type: none"> • Општа економска криза • Сиромаштво становништва • Одлазак младих и стручних кадрова • Негативни демографски трендови • Спора имплементација националних стратегија • Недовољан капацитет установа социјалне заштите • Недовољан број пројеката за специфичне групе (стари, инвалиди) • Смањење донаторских фондова намењених избеглим и ИРЛ • Питање избеглих, ИРЛ и повратника није у фокусу шире јавности • Неизвесност у погледу развоја мигрантске кризе • Недовољна информисаност шире локалне јавности о питањима избеглих, ИРЛ и повратника

На основу ове анализе можемо закључити да постоји воља да се реши питање свих врста миграната на територији Општине Житиште. Органи власти су вољни и труде се да побољшају економску климу у општини како би се решио највећи проблем, а то је незапосленост и мале шансе за запошљавање унутар територије општине. Такође када се говори стриктно о избеглицама и интерно расељеним лицима, како су то већином старачка домаћинства, улажу се напори да се реше њихови проблеми који су пре свега везани за смањена финансијска средства

АНАЛИЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја миграната у општини Житиште које су раздвојене на:

- крајње кориснике ЛАПа (различите категорије миграната) и
- кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Интереси ових страна су усмерени на заједнички циљ а то је решавање проблема различитих категорија миграната. На тај начин и локална самоуправа и крајњи корисници решиће проблеме са којима се суочавају и створити повољну климу за живот и могућност за нормализацију живота миграната.

Кључни партнери локалној самоуправи су:

- Комесаријат за избеглице Републике Србије- Представља тело основано од Владе Републике Србије. Бави се питањима избеглица за обављање стручних и других послова који се односе на збрињавање, повратак и њихову интеграцију у наше друштво. Кроз сарадњу са локалном заједницом преко својих општинских повереника, као и сарадњом са представницима локалне власти.
- Црвени Крст општине Житиште- кроз своју основну делатност
- Национална служба за запошљавање – филијала Житиште- Кроз програме запошљавања и самозапошљавања, у приоритетне групе ставља и ИЗБ и ИРЛ лица.
- Здравствене институције- кроз своју основну делатност
- Институције министарства унутрашњих послова- кроз своје законима утврђене надлежности
- Центар за социјални рад општине Житиште- кроз своје законима утврђене надлежности, као и правилницима на нивоу Општине обавља своје активности и пружа услуге из домена социјалне заштите.

6. ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ РЕАЛИЗОВАНИ У ОПШТИНИ ЖИТИШТЕ

Општина Житиште је уз подршку многих донатора до сада реализовала бројне програме за избеглице и сврстала се у ред општина која је у великој мери решила основне стамбене потребе ове популације. Од 1997. године, изграђено је 26 станова и организована самоизградња 56 стамбених јединица, чиме је збринуто близу 400 лица.

Први пилот пројекат за 26 стамбених јединица по систему пуна градња у Србији је реализован у Банатском Карађорђеу 1997.године. Други пројекат стамбеног збрињавања је реализован 2000.године по систему самоградње са 18 стамбених јединица у Честерегу и 4 у Банатском Вишњићеву. Трећи пројекат је рађен 2002.године опет као самограђа са 24 стамбене јединице у Банатском Двору и 10 стамбених јединица у Банатском Карађорђеу. За четири породице обезбеђен је смештај у програму откупа старих сеоских домаћинстава чиме им је решено стамбено питање. Једна породица је решила стамбено питање у програму спајања породица. Спојили смо локално старачко домаћинство са виталном избегличком породицом.

Према извештају о попису имовине- стамбених јединица у Средњебанатском округу сачињеног 31. Децембра 2010. године у општини Житиште су обезбеђене 82 стамбене јединице:

- у насељу Честерег има 18 стамбених јединица
- у Вишњићеву су 4 стамбене јединице
- у Банатском Двору су 24 стамбене јединице
- у Карађорђеу има 36 стамбених јединица, 16 ТИП А и по 10 стамбених јединица ТИП Б и ТИП Ф

На основу извештају о попису имовине- стамбених јединица у Средњебанатском округу сачињеног 31. Децембра 2018. године у општини Житиште

У Банатском Карађорђеу је од 10 откупљено 9 стамбених јединица ТИП Ф самоградња, од 26 станова готове градње - 16 ТИП А и 10 стамбених јединица ТИП Б корисници ових станова су извршили откупу.

У насељу Честерег постоји 1 стан по принципу самоградње, који није завршен јер се породица одселила из општине Житиште. Све остале стамбене јединице су откупљене.

У Банатском Двору од 24 откупљене су 22 стамбене јединице.

У Банатском Вишњићеву су откупљене све 4 стамбене јединице.

Током 2018. године нису евидентирани физичка оштећења која би захтевала инвестициона улагања.

Општина Житиште сваке године учествује у програмима Комесаријата за избеглице Републике Србије. Општина на основу података са терена и интереса грађана и грађанки који испуњавају услове за добијање помоћи учествује на конкурсима. У последњих седам година општина је преко различитих пројеката утрошила преко 20 милиона динара на различите врсте помоћи.

По годинама трошкови су били следећи:

Мера	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Грађевински материјал	2.612.000	-	-	-	-	5.797.500	-	-
Сеоска домаћинства	1.073.500	3.790.000	-	-	-	-	-	-
Доходовне активности	1.900.000	1.330.000	950.000	-	-	-	-	-
Једнократне помоћи	450.000	507.000	396.000	445.000	315.000	300.000	200.000	300.000
РХП контрибуција	5.400.000	-	-	-	-	-	-	-

Када је реч о подршци у пакетима грађевинског материјала, ова врста помоћи се огледала у додели материјала за реновирање и адаптацију постојећих стамбених јединица у којима бораве ИЗБ и ИРЛ, у протеклих 7 година обезбеђено је 9 породица.

Једнократна помоћ се огледа у једнократним финансијским давањима која су намењена за куповину основних средстава за живот (храна, лекови, огрев...), у последњих 7 година помогнуто је преко 70 домаћинстава.

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих, ИРЛ и као и осталих миграната генерално у Општини:

Незапосленост

Генерално висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају високу незапосленост.

Недостатак материјалних средстава

Изражен је у већем делу избегличке и расељеничке популације а посебно код старачких домаћинстава. Локална самоуправа у сарадњи са КИРС-ом путем конкурса помаже колико је то могуће. У општини постоји канцеларија за смањење сиромаштва помоћу које се помаже свим лицима на територији општине који живе у тешкој материјалној ситуацији.

Слаба локална економска развијеност

Општина на све начине путем унапређења инфраструктуре и опремањем одређених радних зона покушава да привуче инвестиције и створи повољну климу како би се отворила радна места за становништво из општине.

Приоритетне групе

Крајњи корисници Локалног акционог плана за управљање миграцијама у општини Житиште су:

- Избеглице, ИРЛ и повратници који живе у сопстеним неусловним објектима, а немају средстава за адаптирање објекта чиме би значајно утицали на побољшање квалитета живота
- Самачка старачка домаћинства без прихода или са минималним приходима
- Незапослена, радно способна избегла и ИР лица.

Како се локални акциони план за управљање миграцијама бави и унутрашњим миграцијама које се углавном заснивају на економском фактору, морамо се осврнути и на тај сегмент. Општина Житиште је, као што је у ранијим сегментима наведено, веома велике површине, са разуђеним насељеним местима и веома ниског економског потенцијала у смислу запослења. Стога је приметан велики одлив становништва у потрази за остваривањем

економске сигурности. Те миграције се могу поделити на краткотрајне и трајне. Краткотрајне миграције се пре свега односе на оне становнике који напуштају место боравка на дан или на више дана у зависности од тога како им је организована радна недеља. Трајне миграције су оне где се становништво трајно исељава из места боравка због посла. Подаци о овим становницима нису доступни, пошто добар део становништва одлази али не мења место пребивалишта. Ту спадају и они који су отишли у иностранство у потрази за послом. Како је општина Житиште мултинационална средина, добар део млађег становништва има двојна држављанства и то користи при одласку на рад у иностранство, јер онда немају ограничења у погледну временског периода који могу да проведу у раду. Са друге стране они који одлазе на рад са држављанством Републике Србије, проведу одређено време на раду у иностранству (оквирно око 6 месеци годишње, подељено на два периода од 3 месеца) док, остатак времена проводе у земљи.

Такође млађе становништво услед потреба за квалитетнијим и вишим образовањем одлази у веће центре (попут Новог Сада и Београда) и добар део тог становништва и након завршеног образовања остаје у тим местима где тражи запослење.

Сагледавајући ове факторе, у крајње кориснике локалног акционог плана можемо уврстити и :

- Незапослено становништво, активно у тражењу посла
- Млади до 35 година
- Запослено становништво, са местом запослења ван општине Житиште
- Становништво на раду у иностранству
- Повратници са рада у иностранству

Општинска управа, обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима у локалној заједници.

Повереник Комесаријата за избеглице и миграције, као запослени у Општинској управи врши поверене послове, у оквиру своје основне делатности и координацију различитих програма који се односе на помоћ избеглим и ИРЛ.

7. ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ

Општи циљ

Кроз свеобухватно управљање миграцијама створити услове за испуњавање секторских циљева као што су: побољшање социјалног положаја, заштита права избеглих, интерно расељених лица, повратника и миграната, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва.

Специфични циљеви:

Специфични циљ 1- У периоду од 2023. до 2027. године трајно решити стамбено питање породица избеглица, интерно расељених лица, кроз доделу најмање 15 пакета грађевинског материјала за адаптацију или завршетак изградњестамбеног објекта.

Специфични циљ 2: У периоду од 2023. до 2027. године -а економски оснажити најмање 20 породица избеглица, ИРЛ и повратника доделом грантова за доходовне активности

Специфични циљ 3: У периоду 2023. до 2027 године решити стамбено питање за најмање 3 породице ИЗБ и ИРЛ лица путем откупа сеоских кућа.

Специфични циљ 4: До краја 2027. године унапредити механизме за стварање услова за праћење, подстицање и подршку циркуларним и повратним миграцијама.

Специфични циљ 5: До краја 2027. године омогућити континуирано спровођење активности кроз креирање комисије за дијаспору и јачати односе матичне државе, локалне заједнице и дијаспоре.

8. АКЦИОНИ ПЛАН

Специфични циљ 1- У периоду од 2023. до 2027. године трајно решити стамбено питање породица избеглица, интерно расељених лица, кроз доделу најмање 15 пакета грађевинског материјала за адаптацију или завршетак изградње стамбеног објекта.						
Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнери у реализацији
1.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	7 дана	одобрена средства	потписан уговор са Општином	Издвојена средства из буџета ЈС и средства са других нивоа власти или донатора	Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
1.2. Формирање комисије, израда услова и критеријума за расподелу грађ. материјала	15 дана	формирана комисија и сачињени критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са критеријумима	Постојећи људски ресурси	Комисија, Савет Комесаријат	Донатор
1.3. Расписивање конкурса и пријављивање	до 45 дана	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве	Постојећи људски ресурси	Комисија	
1.4. Обилазак објекта подносиоца захтева	30 дана	посећене породице и обиђени објекти	записник са лица места	Постојећи људски ресурси	Комисија	
1.5. Разматрање захтева и одлучивање о избору корисника	30 дана	извршен избор корисника	записник и одлука	Постојећи људски ресурси	Комисија	
1.6. Спровођење јавне набавке за испоруку грађ. материјала	60 дана	Спроведена јавна набавка и одабран испоручилац грађ. материјала	записник, одлука	Постојећи људски ресурси	Комисија и наручилац	

1.7.Закључивање уговора о додели грађ. материјала	7 дана	закључени уговори	потписани уговори	Постојећи људски ресурси	Корисник и други потписник уговора	
1.8. Испорука материјала	150 дана	испоручен грађевинск и материјал	записник	Постојећи људски ресурси	Комисија и испоручилац	
1.9. Свечана додела	7 дана	свечаност, присуствов о медија	фотографије, новински и ТВ извештаји		Општина Житиште	Корисници, Комесаријат, донатори
1.10. Контрола уградње добијеног материјала	150 дана	испоручен грађевинск и материјал	записник	Постојећи људски ресурси	Комисија и испоручилац	
1.11.Извештавање и правдање средстава	Континуирано и 10 дана по крају пројекта	Извештај и правдање средстава	потврда о наменски утрошеним средствима	Постојећи људски ресурси	Повереник за избеглице	

Ова мера доприноси остваривању Циљева одрживог развоја Агенде 2030 и Глобалног компакта за миграције

↓ Допринос ЦОР Агенда 2030	↓ Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларним миграцијама
Циљ 1 - Свет без сиромаштва Потциљ 1.4, 1. а	Циљ 2. - Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла
Циљ 10 - Смањење неједнакости Потциљ 10.7.	Циљ 7. - Проучавање и смањивање фактора рањивости у миграцијама
Циљ 11 - Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим Потциљ 11.1	
Циљ 17 - Партнерством до циља	

Потциль 17.16.	
----------------	--

Специфични циљ 2: У периоду од 2023. до 2027. године -а економски оснажити најмање 20 породица избеглица, ИРЛ и повратника доделом грантова за доходне активности						
Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнери у реализацији
2.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	7 дана	одобрена средства	потписан уговор са Општином	Издвојена средства из буџета ЛС и средства са других нивоа власти или донатора	Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
2.2. Формирање комисије, израда услова и критер. за одабир корисника	15 дана	формирана комисија и сачињени критеријум и	решење о формирању комисије и конкурсна документација са критеријумима	Постојећи људски ресурси	Комисија, Савет Комесаријат	Комесаријат
2.3. Расписивање конкурса и пријављивање	до 45 дана	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве	Постојећи људски ресурси	Комисија	
2.4. Обилазак подносилаца захтева	30 дана	посећене породице	записник са лица места	Постојећи људски ресурси	Комисија	
2.5. Разматрање захтева и одлучивање о избору корисника	30 дана	извршен избор корисника	записник и одлука	Постојећи људски ресурси	Комисија	
2.6. Спровођење јавне набавке за испоруку добара	60 дана	спроведена јавна набавка и одређен испоручилац робе	записник, одлука	Постојећи људски ресурси	Комисија и наручилац	

2.7. Закључивање уговора о додели помоћи	7 дана	закључени уговори	потписани уговори	Постојећи људски ресурси	Корисник и други потписник уговора	
2.8. Испорука робе	150 дана	испоручена роба	записник	Постојећи људски ресурси	Комисија и испоручилац	
2.9. Свечана додела уговора	7 дана	свечаност, присуствова а медија	фотографије, новински и ТВ извештаји		Јединица локалне самоуправе	Корисници, Комесаријат , донатори
2.10. Контрола употребе	150 дана	испоручена роба	записник	Постојећи људски ресурси	Комисија и испоручилац	
2.11. Извештавање	10 дана од краја пројекта и континуирано	Извештај и правдање средстава	потврда о наменски утрошеним средствима	Постојећи људски ресурси	Повереник за избеглице	
Ова мера доприноси остваривању Циљева одрживог развоја Агенде 2030 и Глобалног компакта за миграције:						
↓ Допринос ЦОР Агенда 2030			↓ Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларним миграцијама			
Циљ 1 - Свет без сиромаштва Потциљ 1.2.			Циљ 2. - Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла			
Циљ 8 - Промовисати инклузиван и одржив економски раст, запосленост и достојанствен рад за све Потциљ 8.3. и 8.6.			Циљ 6. - Олакшавање поштеног и праведног запошљавања и омогућавање услова за достојанствен рад			
Циљ 10 - Смањење неједнакости Потциљ 10.2. и 10.7.			Циљ 7. - Проучавање и смањивање фактора рањивости у миграцијама			
Циљ 17 - Партнерством до циља Потциљ 17.16.			Циљ 16. - Оснаживање миграната и друштва да остваре пуну укљученост и друштвену кохезију			

	Циљ 18. - Улагање у развој вештина и олакшавање међусобног признавања вештина, квалификација и компетенција

Специфични циљ 3: У периоду 2023. до 2027 године решити стамбено питање за најмање 3 породице ИЗБ и ИРЛ лица путем откупа сеоских кућа						
Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнери у реализацији
3.1 Аплицирање код Комесаријата и других донатора	7 дана	одобрена средства	потписан уговор са Општином	Издвојена средства из буџета ЛС и средства са других нивоа власти или донатора	Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
3.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за откуп	10 дана	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна док. са условима и критер.	Постојећи људски ресурси	Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
3.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	до 45 дана	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве	Постојећи људски ресурси	Комисија	
3.4.Обилазак сеоске куће које су корисници предложили за откуп	30 дана	посећене породице и објекти предложени за откуп	записник са лица места	Постојећи људски ресурси	Комисија	

3.5. Разматрање пријава и Одлука о избору корисника	30 дана	извршен избор корисника домаћинства	записник и одлука	Постојећи људски ресурси	Комисија и Савет за миграције	
3.6. Закључивање уговора о додели домаћинства	7 дана	закључени уговори	потписани уговори	Постојећи људски ресурси	Потписници уговора	
3.7. Свечана додела уговора	7 дана	свечаност, присуство медија	фотографије, новински и ТВ извештаји		Општина Житиште	Корисници, Комесаријат, донатори
3.8. Извештавање	10 дана од краја пројекта и континуирано	Извештај и правдање средстава	потврда о наменски утрошеним средствима	Постојећи људски ресурси	Повереник за избеглице	

Ова мера доприноси остваривању Циљева одрживог развоја Агенде 2030 и Глобалног компакта за миграције

↓ Допринос ЦОР Агенда 2030	↓ Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларним миграцијама
Циљ 1 - Свет без сиромаштва Потциљ 1.4, 1. а	Циљ 2. - Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла
Циљ 10 - Смањење неједнакости Потциљ 10.7.	Циљ 7. - Проучавање и смањивање фактора рањивости у миграцијама
Циљ 11 - Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим Потциљ 11.1	

Циль 17 - Партнерством до циља Потциль 17.16.	
--	--

Специфични циљ 4: До краја 2027. године унапредити механизме за стварање услова за праћење, подстицање и подршку циркуларним и повратним миграцијама.

Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер/и у реализацији
4.1. Унапређење начина прикупљања података о унутрашњим и спољним миграцијама на територији општине	2023-2024	Формиран тим за прикупљање и праћење података о миграцијама	Формиран тим	Постојећи људски ресурси	Председник општине, Повереник за избеглице ЈЛС, савет за миграције	
4.2. Класификовање миграната по различитим категоријама	2023-2027	Класификовање миграната	Извршена класификација	Постојећи људски ресурси	Тим	
4.3. Формирање базе података о врсти миграција	2023-2027	Формирана база података	Број миграната у бази података	Постојећи људски ресурси	Тим	

Специфични циљ 5: У периоду од 2024. до 2027. године успоставити базу података на локалном нивоу о економским миграцијама кроз анкетирање грађана и креирање електронске платформе на сајту општине						
Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер/и у реализацији
5.1. Формирање пројектног тима	2024-2027	Решење	Решење	Постојећи људски ресурси	Председник општине, Повереник за избеглице ЈЛС	КИРС
5.2. Обука за пописиваче	7 дана	Листа учесника, број обучених пописивача	Број пописивача	Постојећи људски ресурси	Чланови комисије	
5.3. Прикупљање података - анкетирање	7 дана	Број попуњених анкета	Број анкетираних лица	Постојећи људски ресурси	Чланови комисије	
5.4. Формирање базе података	6 месеци	Формирана база података	Број унетих лица у базу података	Постојећи људски ресурси	Чланови комисије	
5.5. Промоција платформе базе података и већа видљивост	3 месеца	Број посетилаца платформе, број новоунетих података, рекламе на друштвеним мрежама	Број посетилаца платформе	Постојећи људски ресурси	Чланови комисије	

Специфични циљ 6: У периоду од 2024. до 2027. године, кроз најмање 3 тематске радионице обезбедити оснаживање и пружање подршке умрежавању локалних институција у превенцији трговине људима и унапређења квалитета услуга које пружају жртвама трговине људима						
Активности	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнери у реализацији
8.1. Потписивање уговора са донатором за реализацију тематских радионица у складу са правилима и наменом доступног финансирања	10 дана	Обезбеђена финансијска средства	Потписан уговор, висина средстава	Издвојена средства из буџета ЛС и средства са других нивоа власти или донатора	Локална самоуправа, Савет за миграције, повереник. Локални тим за Борбу против трговине људима	КИРС и други донатори
8.2.Предузимање припремних радњи за организовање тематских радионица, презентација, јавно оглашавање	30 дана од потписивања уговора	Одржавање најмање 3 тематске радионице за 10 до 15 потенцијалних учесника	Објављен јавни позив, број тема које су припремљене и број учесника и број обухваћених служби у општини	Постојећи људски и други ресурси	Локални тим за Борбу против трговине људима и повереник	КИРС и други донатори
8.3.Избор тема, предавача, полазника	10 дана	Одабрана тема, предавач и полазници	Број полазника	Постојећи људски и други ресурси	Локални тим за Борбу против трговине	КИРС и други донатори

					људима и повереник	
8.4.Одржавање тематских радионица	1 до 2 дана по радионици	Организоване и одржавање тематске радионице	Број учесника	Постојећи људски ресурси	Локални тим за Борбу против трговине људима и повереник	КИРС и други донатори
8.5.Извештај о завршетку реализације појединачне пројектне активности	30 дана	Урађен извештај о спроведеним активностима, урађени флајери о радионицама и појмовима везаним за миграције	Број одржаних радионица, број обучених државних службеника	Постојећи људски ресурси	Локални тим за Борбу против трговине људима	КИРС и други донатори

Све активности и мере у оквиру специфичног циља 6 доприносе остваривању Циљева одрживог развоја Агенде 2030 и Глобалног компакта за миграције:

↓ Допринос ЦОР Агенда 2030	↓ Веза са Глобалним компактом о сигурним, уређеним и регуларним миграцијама
Циљ 10 - Смањење неједнакости Потциљ 10.7.	Циљ 2. - Смањивање негативних покретача и структуралних фактора који приморавају људе да напуштају своје државе порекла
Циљ 16 - Промовисати мирољубива и инклузивна друштва за одрживи развој, обезбедити приступ правди за све и изградити ефикасне, поуздане и инклузивне институције на свим нивоима Потциљ 16.1, 16.3, 16.6, 16. а, 16.б.	Циљ 7. - Проучавање и смањивање фактора рањивости у миграцијама

<p>Циљ 17 - Партнерством до циља</p> <p>Потциљ 17.16.</p>	<p>Циљ 10. - Спречавање, сузбијање и искорењивање трговине људима у контексту међународних миграција</p>
---	--

9. ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације) ЛАП је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир: Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се

континуирано и дугорочно за период 2023-2027 годин. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини општине. Финална евалуација обавиће се на крају 2027. године.

Предмет мониторинга и евалуације: Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање

испуњења активности - задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити

следећи:

- Број нових програма за мигранте;
- Обухват миграната новим програмима;
- Структура корисника/ца програма;
- Ниво укључености различитих актера у подршку програмима намењених избеглицама, ИРЛ и

повратницима у локалној заједници;

- Обим финансијских средстава издвојених за програме намењене избеглицама, ИРЛ;
- Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ,

(буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

- Методе и технике мониторинга и евалуације: За успешно обављање мониторинга и евалуације

користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), анкете, извештавање и др. Савет за миграције

ће бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг и евалуацију. Локални савет ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног плана.

Тим за мониторинг и евалуацију чиниће - стручна лица из локалних институција и организација

које се непосредно баве питањима избеглих, ИРЛ и осталих врста миграната.